

שאלה: התורה אמרה "עד ממחרת השבת השביעית, תספרו חמשים יום" (ויקרא כג, טז). אבל כולנו סופרים רק עד ארבעים ותשעה ימים, ואף אחד לא מונה את יום החמשים. למה זה?

תשובה: בפנימיות התורה יש משמעות גדולה ועמוקה למספרים השונים. למשל מספר שש הוא סמל לששה כיווני עולם, ימין שמאל, קדימה אחורה, מעלה ומטה. והשביעית הוא המרכז, התוך. לכן יום שבת הוא יום השביעי. שלשה ימים הראשונים שבכל שבוע הם השייכים לשבת שעברה, ולכן מי שלא אמר "הבדלה" במוצאי שבת, יכול עוד להשלים עד סוף יום שלישי בשבוע אחר כך, כי זה עוד משתייך לשבת שחלפה. אבל לא יוכל להשלים אם הגיע יום רביעי. וכן לענין אחר, המפליג באניה אל הים הגדול אנו חוששים שתהיה לו "מחלת ים", הרגשות אי-נוחות מפני טלטול האניה בתנועות הגלים, ולכן שלשה ימים אחרונים של השבוע, ימים ד, ה, ו, אסור לו לעלות על אניה כזו [אלא אם כן נוסע לדבר מצוה]. אבל אם עלה על האניה בתחילת השבוע, בימי א, ב, ג; זה נחשב כאילו כבר נמצא באניה ההיא עוד מלפני שבוע, ומותר לו להפליג באניה ז.

ומספר שמונה מסמל את העל-טבעי. לכן ברית מילה עורכים דוקא מיום השמיני והלאה. וכן ימי חנוכה הם שמונה ימים, כי שמן המנורה דלק באופן נסי מעל ומעבר ליכולתו הטבעי.

מה הוא מספר "חמשים"? הוא הכח מעל למדה. הזכרנו שמספר שבע הוא הטבעי, כולל יום שבת קודש. אבל בהתרחבות ובהתפשטות להגיע לכל ההשפעות הפרטיות שיש בכל פרט שבו, זה על זה, יגיעו לארבעים ותשעה (שבע כפול שבע) והם ארבעים ותשעה, והם בגימטריא "מדה".

כשמגיעים למספר חמשים, מגיעים למספר שהוא מסמל את הבלתי נתפס בשקל האדם, כביכול האי-סופי. לכן כאשר התורה אמרה על עבד נרצע "וְעָבְדוּ לְעוֹלָם" (שמות כא, ו) כיוונה לחמשים שנה, כי הוא הנקרא "לעולם" [כביכול].

חזרה לענין ספירת העומר. צריכים לדעת שהתורה שמסר לנו הקב"ה אינה לפי שְׂקָל אנושי. היא לא נתחברה על ידי שום אדם ולא נוסדה כדי לטפל בבעיות האדם והחברה. אלא היא חיבור שמיימי שהקב"ה ברא עוד לפני בריאת העולם, וסידר את העולם כך למען יקיימו את המצוות שהכין בה, עוד בטרם ברא את אדם הראשון וחווה.

הבה נראה דברי מהר"ל (דרוש לשבת הגדול, נדפס בסוף ספרו "הגדה של פסח", עמ' רכג):

"היו שתי הלחם חמץ בעצרת [=חג שבועות] שהוא יום חמשים, כי הקִרְבָּה זאת מגיע עד שער החמשים... שהש"י אחד ואליו הכל ועל זה באה [קרבן] התודה, שהוא יתברך מצד שער החמשים, שהרי אמרו רז"ל (נדרים דף ל"ח) 'חמשים שערי בינה נבראו בעולם וכולם נמסרו למשה חוץ מאחד', שנאמר 'ותחסרהו מעט מאלהים', א"כ שער החמשים הוא אל הש"י לבדו" עכ"ל.

לְסַמֵּל זאת, אנו סופרים ארבעים ותשעה ימים, בתורת הכנה, כמו שהחתן סופר עוד כמה ימים יש לפניו עד יום המאושר שאז יכנס תחת לחופה. (כן כתב "ספר החינוך", מצוה ש"ו). אבל יום החמשים עצמו הוא למעלה מהשגתנו, היא מתנת הא-ל ממרומים. לכן לא שייך שאנו נספור יום זה.

אלא מיד בצאת הכוכבים, אחרי השלמת היום הארבעים ותשעה, הקב"ה מלמעלה הוא השכין עלינו יום החמשים.

אנו מביאים את ספינתנו עד קרוב אל החוף, ועל הקב"ה אנו קוראים "לא אל גומר עלי" -

"אֶקְרָא לְאֱלֹהִים עֲלִיּוֹן לְאֵל-גֹּמֵר עָלַי" (תהלים נז, ג). הוא המסיים את עלייתנו לתוך תחומו.